

EXPUNERE DE MOTIVE

la Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România

În anul 1993, Ministerul de Interne a inițiat un proiect de act normativ care să înlocuiască Legea nr. 25/1969 privind regimul străinilor în România, proiect materializat în Legea nr. 123/2001, adoptată de Parlamentul României la data de 2 aprilie 2001.

De la inițierea proiectului de lege și până la adoptarea acestuia, la nivelul Uniunii Europene au fost elaborate o serie de reglementări privind abordarea într-o manieră unitară a problemelor referitoare la libera circulație a persoanelor, politica de vize, imigrație și drepturi ale străinilor proveniți din state terțe.

Având în vedere aceste aspecte, în Legea nr. 123/2001 nu au putut fi incluse reglementări care să asigure alinierea la prevederile legislației comunitare în materie.

Deși prin Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 123/2001 aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 476/2001, s-a încercat, în limitele prevederilor legii, să se asigure armonizarea dispozițiilor acesteia cu reglementările europene în domeniul migrației conținute în Acquis-ul comunitar, această armonizare nu a putut fi realizată pe deplin.

Prin Documentul de Poziție pe Capitolul 24 – „Justiție și Afaceri Interne”, România s-a angajat ca, până la sfârșitul anului 2002, să modifice Legea nr. 123/2001 privind regimul străinilor în România, în sensul armonizării depline a dispozițiilor acesteia cu prevederile Acquis-ului comunitar.

Data fiind compatibilitatea incompletă a actualului cadru juridic privind regimul străinilor cu exigențele comunitare în materie, în urma unui proces complex de documentare în care, pe lângă rezoluțiile și recomandările Consiliului Uniunii Europene, au fost avute în vedere și legislațiile naționale ale unor state membre, s-a adoptat o nouă ordonanță de urgență, într-o concepție și structură similară cu acestea.

Astfel, ordonanța de urgență conține norme în consens cu Acquis-ul comunitar, reglementând o serie de domenii referitoare la admisia și șederea străinilor pe teritoriul României, reunificarea familială, angajarea în muncă, desfășurarea de activități economice, profesionale și comerciale, protecția minorilor neînsoțiți, combaterea căsătoriei de conveniență, proceduri de îndepărtare de pe teritoriul României a străinilor care au încălcat dispozițiile legale, precum și de reîntoarcere voluntară a acestora în țările de origine.

În ceea ce privește admisia străinilor, au fost stabilite categoriile de vize de scurtă ședere, în concordanță cu Acordul Schengen, precum și tipurile de vize de lungă ședere, care sunt supuse reglementărilor naționale ale statelor membre și care, în funcție de scop, dau posibilitatea obținerii unui permis de ședere.

La stabilirea condițiilor de acordare a vizelor cât și de acordare și prelungire a dreptului de ședere s-a urmărit alinierea la exigențele europene referitoare la limitarea admisiei străinilor provenind din state terțe pentru studii, angajare în muncă și desfășurare de activități economice independente.

Concomitent cu stabilirea acestor condiții, ordonanța de urgență conține o serie de drepturi și obligații ale străinilor admiși pe teritoriul statului român, în conformitate cu prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului și ale altor instrumente internaționale privind protecția persoanei și a familiei la care România este parte, care nu au fost cuprinse în vechile reglementări.

Ordonanța de urgență abordează, totodată, într-o manieră pragmatică, în acord cu preocupările statelor membre ale Uniunii Europene, probleme referitoare la combaterea migrației ilegale stabilind proceduri de selectare a străinilor care doresc să migreze din țările de origine pentru motive economice de cei a căror admisie este în interesul statului român, precum și modalități eficiente de depistare și de îndepărtare de pe teritoriul României a străinilor cu ședere ilegală.

Pentru ca actului normativ să fie pe deplin acoperitor, la elaborare s-au avut în vedere ipotezele de ordin practic ce se pot ivi în activitatea de aplicare a acestuia și a fost prevăzută o gamă largă de situații concrete, drept pentru care, după adoptare, pentru aplicarea legii nu va mai fi necesară elaborarea de norme metodologice.

În contextul generat de atacurile teroriste asupra S.U.A. din 11 septembrie 2001, asistăm la o globalizare a eforturilor de contracarare a terorismului internațional. Din acest motiv, îndepărtarea de pe teritoriul României a străinilor declarați indezirabili este tratată în mod special în textul actului normativ urmărindu-se crearea unor instrumente cât mai eficiente de înlăturare a amenințărilor la adresa siguranței naționale și ordinii publice. Reglementările preconizate în această materie se înscriu în cadrul creat atât de Recomandarea Consiliului Uniunii Europene din 30 noiembrie 1992 privind practicile în materie de expulzare, care face parte integrantă a Acquis-ului Comunitar în domeniul migrației, cât și de Protocolul nr. 7 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, încheiat la Strasbourg la 22 noiembrie 1984 și ratificat de România prin Legea nr. 30/1994.

Față de cele prezentate mai sus, Parlamentul României a adoptat Legea pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.194/2002 privind regimul străinilor în România.